

Markéta Medková, Terrassonův román Sethos a osvícenská Egyptotmánie, bakalářská práce, Filozofická fakulta JU 2015, 88s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Předkládaná práce je doplněnou a přepracovanou verzí předchozí bakalářské práce. V souladu s připomínkami autorka rozšířila poznámkový aparát, doplnila odkazy na stránky z románu, upravila formulaci badatelského tématu a navíc i přerovnála uspořádání výkladu. Kontextuální pasáže o Kircherově, Voltairově a Vicově pohledu na Egypt se nyní objevují na konci práce.

Z mého hlediska je nejzdařilejší změnou nová kapitola „Porovnání a analýza“ (s. 70-73), kde autorka uvádí do souvislosti Terrassonův román a vývoj zájmu o Egypt. O hodně lepší je také shrnutí prací Athanasia Kirchera a Voltairových historických děl. Autorka nepíše v prázdných floskulách, ale přináší věcné informace o nōbashu a argumentech obou knih. O dalších pozitivních přínosech mohu zopakovat to, co jsem napsal v předchozím hodnocení. Za prvé autorka shrnuje děj románu, který byl často citován v historiografii k zednářskému hnutí, aniž jej kdo četl. Správně hodnotí inspirační roli zednářů pro Terrassona. Oproti předchozí verzi je nyní rovněž patrné, že autorka je víc konzistentní ve sledování badatelské otázky, tedy obrazu egyptského náboženství v Terrassonově románu.

Napraveny byly i mezery v rekapitulaci děje románu. Nicméně pořád trvají nejasnosti ohledně geografických skoků hlavního hrdiny v závěru románu (na s. 36), na něž se musím zeptat. Sethos odchází do Egypta, ale bojuje v království This. Je This totéž co Egypt? Pak se Sethos stává velitelem egyptské armády. Jak se dostal do Egypta?

V souvislosti s hlavní otázkou trvá na některých místech určitá perzistence autorky v původní obecnosti. Mám tím na mysli, že u některých diskutovaných autorů zůstává u obecného tvrzení, že v Egyptě viděli „počátek všeho“. (s. 56, 59, 68) Nicméně nás nezajímá všechno, nýbrž jen obraz náboženství. Zajímají nás názory Terrassona a dalších na souvislosti mezi Egyptem a počátky křesťanství, resp. náboženství, kterému se později říkalo křesťanství. Kircher byl jezuita, Brucker luteránský duchovní i abbé Terrasson byl vzděláním duchovní, tudíž jde o autory, kterým nebyly pochybnosti o původu křesťanství lhostejné. Tudíž se musím zeptat, zda by autorka mohla přesněji objasnit, zda tím, že autoři viděli v Egyptě počátky všeho, má na mysli počátky křesťanského náboženství. Otevřeně se k této otázce vyjadřuje v komparativní kapitole, s. 71, kde rekapituluje názory Athanasia Kirchera. Tato otázka měla být vytěžena i při zmínce o tom, že Terrasson v románu zmiňuje Pythagora (s. 56). Pythagoras byl v raném novověku považován za zakladatele filozofie a často právě za Egyptana. Jeho moudrost však měla být božského původu. Připisuje mu Terrasson tuto úlohu?

Poněkud rušivě působí autorčin zvyk mluvit o sobě ve třetí osobě jako o autorce. To je jistě na místě v zadání práce, jelikož ji píše vedoucí, je to rovněž přípustné, když člověk píše sám o sobě

třeba v přehledu bádání, ale píše-li autorka sama o sobě ve vlastní práci jako autorce ve třetí osobě, působí to, jako by tu práci napsal někdo jiný. Hlavně je to ovšem matoucí, protože jako autor vystupuje v práci sám Terrasson, nebo jiní diskutovaní autoři. Rovněž některá nově přidaná literatura v úvodu není příliš relevantní k tématu. Tudíž bych autorku poprosil, aby uvedla stěžejní české autory, kteří se zabývají dějinami zednářství. Naproti tomu v pasáži o zednářích zase relevantní české práce k dějinám zednářů chybí. Kapitoly o Kircherovi, Voltairovi a Vicovi jsou sice nadále nepropojené, ale to vynahrazuje srovnávací kapitola, která za nimi následuje. Myslím, že v novém pojetí mohla celá pasáž o zednářích, která následuje za touto vynikající srovnávací analýzou, klidně odpadnout. Koncepčně by to bylo ucelenější. Srovnávací analýza mohla klidně plnit úlohu závěru.

Jelikož práce je spíše lepší než původní verze, konstatuji opět, že splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Vzhledem k předchozím potížím zůstávám u hodnocení

dobře.

doc. PhDr. et Dr. phil. Ivo Cerman, Ph.D.

Praha, 28. 8. 2015